27 923 Werken in het onderwijs

Nr. 542 Brief van de minister en staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 26 oktober 2026

Op 8 oktober stuurde de vaste commissie OCW van uw Kamer de brief (met kenmerk 2026D49648) over het plan van aanpak voor de Periodieke rapportage over onderwijspersoneel (Kamerstuk 31293, nr. 884). Uw kamer vroeg om een eerste reactie op uw punten voorafgaand aan de begrotingsbehandeling van OCW.

Kwalitatief goed onderwijs is essentieel voor de toekomst van onze kinderen en voor Nederland. De kwaliteit staat of valt met de beschikbaarheid van voldoende en goed opgeleid onderwijspersoneel.

De leden van de commissie wijzen op het belang van het operationaliseren van de hoofddoelstelling van beleid om in de reconstructie de beleidsmaatregelen individueel en in samenhang te kunnen beoordelen. Wij delen dat belang en nemen de operationalisatie van de *voldoende en goed onderwijspersoneel* en van *kwaliteit van onderwijs* mee in de Periodieke rapportage, zoals de commissie voorstelt. Deze rapportage is uiterlijk december 2027 gereed om met uw Kamer te delen.

Vooruitlopend daarop alvast een eerste korte reactie, wetend dat hier veel meer over te zeggen valt. We gaan hierover dan ook graag verder in gesprek met het onderwijsveld en met uw Kamer. Onder voldoende en goede leraren verstaan wij dat scholen voor alle groepen en vakken een goed opgeleide, bevoegde leraar hebben die zich blijft ontwikkelen en onderdeel is van een onderwijsteam dat samen verantwoordelijkheid neemt voor de kwaliteit van het onderwijs op de school.

Wat dit betekent voor het aantal leraren dat nodig is, is mede afhankelijk van de keuzen die scholen maken bij de inrichting van hun onderwijs bestaande uit schoolleiders, ondersteunend personeel, leerkrachten, het onderwijsteam en de context van hun school. Zo kan de vraag naar leraren en ondersteunend personeel anders zijn op scholen die toewerken naar inclusief onderwijs, die werken in grotere kerngroepen, of die traditioneler onderwijs verzorgen. Maar ook het aantal leerlingen en de huisvesting kunnen een rol spelen bij de keuzen voor de inrichting en de personeelssamenstelling.

De kwaliteit van onderwijs wordt in hoge mate bepaald door de kwaliteit van leraren en schoolleiders. Een goed onderwijsteam zorgt ervoor dat kinderen en jongeren basisvaardigheden beheersen en voorbereid zijn op een plek in de samenleving waarin zij zich verder kunnen ontwikkelen op sociaal en persoonlijk vlak.

Het funderend onderwijs is een belangrijk en complex stelsel met veel verschillende actoren in een steeds veranderende maatschappelijke context. Beleidsmaatregelen hebben zich daartoe te verhouden. Het is dan ook cruciaal om periodiek terug te kijken en te onderzoeken wat de bedoelde en onbedoelde

effecten van maatregelen zijn geweest, hoe ze op elkaar hebben ingewerkt en binnen welke context dat is gebeurd. Terugkijken is op zichzelf al waardevol, maar de periodieke rapportage biedt ook handvatten voor toekomstig beleid.

Om te zorgen voor een robuuste basis voor toekomstig beleid wijst de commissie erop dat er voldoende tijd moet zijn om de uitwerking van de operationalisatie en de resultaten goed te bespreken met het veld. Dat nemen wij ter harte. Wij zijn voortvarend aan de slag gegaan maar houden daarbij tegelijkertijd vast aan zorgvuldigheid boven snelheid. We willen voorkomen dat we de verkeerde of incomplete lessen trekken uit het verleden, omdat daarmee de basis voor toekomstig beleid juist brozer wordt.

De commissie verzoekt om bij de verplichte deelvraag over de besparingsvariant ook een omgevingsanalyse uit te voeren, gericht op mogelijke (neven)effecten voor het lerarenbestand. Dit nemen wij mee in de uitwerking. Dat geldt ook voor de vragen die de commissie heeft gesteld naar aanleiding van het rapport “Een kwestie van lange adem”.

Tot slot. Het belang van goed onderwijs is groot en de maatschappelijke uitdaging evenzo. Dat vraagt ons om na te denken over hoe we ons beleid verder kunnen verbeteren. Met dit onderzoek zetten we daarom in op meer dan het verantwoorden van de doelmatig- en doeltreffendheid. We omarmen deze mogelijkheid om te leren van het verleden en te bezien welke verdere aanscherpingen mogelijk zijn.

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
R.M. Letschert

De staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
J.Z.C.M. Tielen